

Drugo doba.

Od 1102. do 1526.

A. Kraljevi iz kuće Árpádove (1102—1301).

I.

Koloman

(1102—1116).

Zauzeće dalmatinskih gradova (1107). Krunisanjem u Belgradu primio je **Koloman** (1102—1116) i dužnost, da kao zakoniti vladalac hrvatsko-dalmatinskoga kraljevstva steče dalmatinske gradove Zadar, Trogir i Spljet te otoke Rab, Cres, Osor i Krk. No važno se ovo djelo nikako nije dalo izvesti bez krvava sukoba s bizantinskim carstvom, njihovim tadanjim vrhovnim gospodarom, a podjedno i s Venecijom, njihovom neposrednom „zaštitnicom“. Kako se u prvoj polovici godine 1104. oženio mladi bizantinski carević **Ivan Komnen** (Kalojoannes), sin **Aleksijev**, ugarskom princesom **Piroškom** (u Carigradu prozvanom **Irenom**), kćerkom kralja **Ladislava Svetoga**, nastupiše ubrzo dobri odnosi između kralja **Kolomana** i cara **Aleksija**, a jer je njezin otac tada već bio mrtav, vrijedio je **Koloman** u očima Bizantinaca kao carski tast. Oko toga vremena zamisli herceg antiohijski i tarentski **Boemund**, sin **Roberta Guiskarda**, ponovnu navalu na **Drač** i na bizantinsko carstvo, pače u tu je svrhu stao po zapadnoj Evropi kupiti „križare“ protiv „shizmatičkoga“ cara. Sve je to dakle bilo razlogom, da su sada car **Aleksije** i kralj **Koloman**, ili po bizantinskom shvaćanju tast i svekar, sklopili obrambeni i navalni savez protiv **Boemunda**. Zbog ovako tijesnih rodbinskih i političkih sveza između oba inače susjedna vladara, kao i s toga, što je upravo tada carstvo bilo zaokupljeno životnim interesima svojim po obližnjem maloazijskom Istoku, zgodi se, da je car **Aleksije** privolio, da njegov prijatelj i saveznik kralj **Koloman** zauzme